

REMISSVAR: Ds 2015:26
Diarienummer: A2015-1383-IU

Yttrande av Sveriges Kvinnolobby över departementspromemorian *Avskaffande av systemet med etableringslotsar (Ds 2015:26)*

Sammanfattning

Sveriges Kvinnolobby stödjer ett avskaffande av systemet med etableringslotsar. Vi anser dock att det krävs ett förtydligande av hur de arbetssökandes behov av social service ska bemötas framöver, i synnerhet ur ett jämställdhetsperspektiv.

När sociala insatser saknas riskerar kvinnor att drabbas hårdare än män då de i högre utsträckning söker hjälp med frågor som rör familj och omsorg. Mot bakgrund av detta efterlyser Sveriges Kvinnolobby information om hur en jämställd service i anslutning till etablering på arbetsmarknaden ska säkerställas.

Även kommunernas ansvar för frågor av social och praktisk karaktär, och hur samordning mellan kommuner och relevanta myndigheter ska se ut, behöver klargöras.

Ett förtydligande av ansvaret för sociala insatser krävs

Intentionen med införandet av etableringslotsar var att lotsen skulle fungera som en länk mellan den nyanlände och det svenska samhället. Lotsen skulle stödja individen utifrån dennes livssituation och behov. Sveriges Kvinnolobby anser dock att systemet med etableringslotsar koncentrerats för mycket på att lotsen ska arbeta arbetsmarknadsnära till förmån för sociala frågor och insatser. Att få hjälp med de sociala bitarna av sin tillvaro är ofta avgörande för att en person ska kunna komma i arbete.

Arbetsförmedlingen, som är den samordnande myndigheten för etableringsinsatser för nyanlända vuxna, har blivit den instans som tar emot frågor på alla områden, inte enbart vad gäller arbetslivet. Frågorna har kommit både från nyanlända flyktingar och från kommuner. Även om kommunerna formellt har kvar många viktiga uppgifter när det gäller nyanländas etablering så har många praktiska uppgifter hamnat på Arbetsförmedlingen. Aktuella myndigheter som Arbetsförmedlingen kan behöva hänvisa vidare till (exempelvis Migrationsverket) är i dagsläget inte rustade eller organiserade för att motsvara den aktuella gruppens behov.

Det behöver tydliggöras vilka instanser som bär ansvaret för olika delar av de nyanländas liv samt hur kommunernas och myndigheternas arbete ska samordnas. Dessutom saknas förslag på hur man avser säkerställa tillräckliga resurser till medborgarkontoren.

Brister i jämställdhetsperspektivet

Lotsens uppdrag har varit att stödja individen utifrån dennes livssituation och behov. Eftersom mäns och kvinnors livssituationer och livsvillkor skiljer sig åt är det nödvändigt att ha ett jämställdhetsperspektiv i detta arbete. I promemorian saknas dock en kvalitativ analys av vilka frågor kvinnor och män vänder sig till lotsen med.

De arbetsförmedlare Sveriges Kvinnolobby har varit i kontakt med menar att kvinnor i högre grad än män vänt sig till lotsen med sociala frågor. Det gäller exempelvis kontakt med vården, hjälp att ställa barnen i kö till förskolan, anmälan till skola, föräldraledighet samt frågor om vad de ska göra när barnen har lov. Det finns därför anledning att tro att kvinnors livssituation skulle påverkas i högre grad än mäns när lotsverksamheten försvinner.

Av promemorian framgår att fler män (89 %) än kvinnor (73 %) har använt sig av lots. En förklaring skulle kunna vara att kvinnor i högre utsträckning är föräldralediga eller försörjer sig genom vårdnadsbidrag. Då faktaunderlag och information ur ett jämställdhetsperspektiv saknas är det dock svårt att dra några slutsatser om detta.

Eftersom ett jämställdhetsperspektiv genomgående saknas i promemorian är risken att mäns livssituationer och behov även framgent står som mall för samhällets insatser. Sveriges Kvinnolobby efterlyser ett förtydligande av hur en jämställd service i anslutning till etablering på arbetsmarknaden ska säkerställas. Det är av största vikt att insatser kommer män och kvinnor till del i lika stor utsträckning.

Stockholm 2015-05-25

Clara Berglund

Ordförande

Sveriges Kvinnolobby

Norrtullsgatan 45

113 45 Stockholm

08-33 52 47

info@sverigeskvinnolobby.se

www.sverigeskvinnolobby.se